

బతికిన క్షణాలు

ముందుమాట

ఈ పద మూర్ఖులు చచ్చిన తర్వాత చెప్పే మొదటి మాటలు. కలల అలికిడికి లేచిన మంచినీళ్ల గ్లాసు అలల గల గల. భౌతిక జీవితంలోంచి దూసుకొచ్చిన ఎప్పుడో గుచ్చుకున్న గవర్నెంట్ తుమ్ముముళ్లు. ఆలోచననీ అనుభూతినీ కలగలిపి రైలెళ్లి పోయిన తర్వాత మిగిలిన పట్టాలమీద కూచుని చూస్తున్న అనుభవపు చారికలు.

నాస్తనాన్ని అధివాస్తవికంగా మలచుకొనే ప్రయత్నంలో వచనం విరిగి ముక్కలయి ఆ గాజు పెంకులు పద్యానికి గుచ్చుకొంటాయి.

గ్రూప్ ఫోటోలో ఒక్కొక్కళ్ల రెండు కళ్లనీ సుతారంగ కత్తిరించి చివరికి మిగిలే జల్లెడ చిత్రంలోంచి వచనపు తుంపుల్ని విచారహస్తాల్లో పట్టుకుని జల్లిస్తున్నాను.

ప్రతి నేనుకీ ఒక మేనుంటుంది. నేను లోంచి మేము, నునం అవతానికే ఏ రచన అయినా. తారీఖులూ దస్తావేజులూ ఏమీలేని అనామక స్వీయ జీవన చిత్రణ ఈ 'బతికిన క్షణాలు.' దృశ్యం అదృశ్యంగానూ శబ్దం నిశబ్దంగానూ రంగులు పులుముకుని మాటలుగా మ్రోగుతయ్.

అంతాలో ఎంతో కొంత యిది.

ఎక్కువ మాట్లాడేవాడు ఏమీ చెప్పడు.

నిశ్శబ్ద క్షణంలో శాశ్వత శతాబ్దాన్ని పట్టుకోవాలని ఈ నూత్నయత్నం.

- ర చ యి త

నా మొదటి గుర్తు కర్వేపాకు, దాని కాయ వాసన, కొమ్మ విరక్కుండా రెమ్మ దూయటం, కాయ చిదపటం, చేతికందిన కాయ చెమ్మని సీల్చటం, ఇసికలో కాళ్లవేళ్లు దున్నుతూ చారికలుగా నడవటం, నాపాదాల స్పర్శని ఇసిక నాప్రమాణింప చేయటం, చెరుకుపల్లిలో.

నా మొదటి స్పర్శ లాగుతూన్న బండిని మోస్తూన్న ఎద్దుని కొట్టినపుడు నా వీపుమీద పడిన బండివాడి చర్నాకోలు. నా మొదటి శబ్దం నాడు తిట్టిన తిట్టు. కొవ్వలిలో.

నా మొదటి ఆశ కలరా ఉండని తిందామని. మిలమిలా మెరిసిపోతూ ఎందుకో తెలిని కాంతి పంపించిన సంకేత కిరణం అమ్మమ్మ వాళ్ల ఊళ్లో కిరాణా కొట్లో.

ఎవరేనా నాకిచ్చిన శాంతాక్లాజ్ మా పెద మా మయ్య. సంస్కృతం హిందీ చదువుకొన్న పెదమామయ్య దగ్గరకు పిలిచి కొనిచ్చిన ఎర్ర ఐస్క్రీమ్ బిళ్ల చనుబాలులా చీకిన క్షణం.

దేవుడు నాకు తొలిగా కన్పించింది వాడి గూట్లో అణాబేడలు చూపించినప్పుడు తీసుకోమని మోహమాట పెట్టినపుడు, అదీ అన్నమ్మ పడక్కుచ్చి వెనకాల నుంచుని ఎక్కాల బొక్కు చూస్తూ ఎక్కాలప్ప చెప్పినపుడు.

అంతా చీకటిగా ఉన్నపుడు తోచిన ప్రథమ కిరణం అమ్మమ్మ చచ్చిపోయినపుడు వెలిగించిన ఆముదపు ప్రమిద. వేనెండు కేడవలేదో నని నా కెంతో సంతోషంగా ఉందిపుడు. విషాదమల్లా ఏడవతానికి కారణాలు తెలిసినపుడే.

కక్ష తాతయ్యమీద. రైలుకీ రైలాగే అరుక్మిమధ్యన ఇరుక్కుపోయిన కాలుతో నడిచిన తాతయ్యను ఎలా అయినా చంపేద్దామని పడుక్కున్నపుడు పక్కమీద పల్లెరుగాయలు చల్లుదామని ప్లాను. అనుకున్నదీ అనుకోనిదీ మధ్యఉన్న జగత్తుకి అర్థం ఎలియట్ని చదివేదాక గాని తెలీలా.

నేరానికి పాపానికి తేడా తెలిసి బాల్యంలో చేసిన పది రూపాయిల దొంగతనం చచ్చేదాకా గర్వకారణం. అది పెట్టి తిన్న హోటలు అట్లా, కొనుక్కున్న సిరా కన్పించే కలవూ, తాగిన సిగరెట్లూ ఇంటి కొచ్చి తిన్న తిట్లూ, కొట్లూ ఈ జన్మాంతానికి చేయబోయే పాపాల్ని అన్నిటిని కాచుకొనే శిక్ష.

రాయపూడి జామ తోటల్లో దొంగతనంగా కోసుకొచ్చి లాగూ జేబుల్లో ఒళ్లో చేతుల్లో దాచుకొచ్చి తుళ్లారో మాలపల్లిలో అమ్మిన డబ్బుల్లో కొనుక్కున్న బీడీల పాగ ఆఖరు క్షణాల దాకా సరి సోతుంది పీల్చడానికి.

అంటికాయ వేపుడని తిసిపించిన మాంసపు ముక్కలు ఇక తినలేనుగాక తినలేను. వాడిపుడు ఏంజేస్తున్నాడో స్కూల్లో నాకంటే జాలాయి వెధవ.

* * *

ఆకాశనాణి ప్రసారారంభంలో వయొలిన్ కాసేపేడుస్తుంది. ఎక్కడా సఫలం కాని ప్రేమ ఎదురుబడినాక గాని షహనాయ్ అంత కంటే బాగా ఏడుస్తుందని అర్థం కాలా. కార్టర్ విల్ నుంచి చికాగోకి అన్నాయి కారు లోల్తున్నప్పుడు ఇంకా బాగా ఏడ్చాను వేంకటేశ్వర సుప్రభాతం విని. పారా పలుగుల తీక్షణవానికి కారాగినపుడు భానుమతి ఏడ్చింది మల్లిశ్యరిలా.

నా పుస్తకాల గూట్లో అంటోన్నాడు వజీరహ్మాన్ 'ఎచటికి పోతావీ రాత్రి?'

“సరమ దారుణ కసికంత్రి!

ఎచటికి పోతావీ రాత్రి

రేగిన

చెలరేగిన

గాలి హోరులో

శోక ఆకసాన. .”

చిన్నప్పుడు చించేసిన, కావాలని ఆ అమ్మాయినుండే, చూపించకనే చించేసిన ప్రేమలేఖలు ముక్కలే ఇవ్వాలి పక్షులయి మళ్ళీ ప్రతి రాత్రి నా గూటికి చేరుకొంటాయి.

ఎస్పెర్నోలో ఉన్నప్పుడు నాలో చదూకునే దాశరథి అందమైన గొంతుతో 'ఎంకి పాటలు' పాడి అమ్మాయిల్ని గుంపేసుకున్నప్పుడు ఆ నల్లని వాడిమీద ఎంత అసూయో ఈనాడు నామీద నా కంత జాలి - పాటలు పాడే వాడిని ప్రజలు ఆర్టీసీ కండక్టరు చేసినందుకు.

వేపాకులు రాలిపడ్డప్పుడు మంగలి నిర్ణయంగా కూచోబెట్టి మిషన్ కత్తెరేస్తున్నప్పుడు రాలూన్న వేపాకుల్ని ఒక్కొక్కటే పట్టుకోవాలని తహ తహ. ఇవ్వాల క్షౌరం చేయించుకోవాలికి జుట్టెక్కడిది అంతా ఎండిన వేప చెట్టులా తల.

బురదలో బొటనవేళ్లు గుచ్చి మరీ నడవాలి ఆ బురద నల్ల రేగడి స్కూలు రోజుల్లో పడిపోకుండా నడవాలంటే జాగ్రత్తగా. ఖరవై రెండు సంవత్సరాల తర్వాత అదే స్కూలుకి వెళ్లి పాడ్మాస్టరు లేని ఆదివారాన అంతా కంకర పరచిన ఆవరణలో బోగన్ విల్లాలు నవ్వుతూన్నప్పుడు నోటీసు బోర్డుమీద ఒక పాత విద్యార్థి అని రాసి వొచ్చానొక గొప్ప విజిటర్ ననుకొని. కాలంమీద ప్రతివాడూ సంతకం చేస్తాడు కొన ఊపిరి పాట్టి సంతకంలో.

ప్రథమంగా ఆత్మకు విప్పించింది వయొలిన్. ఆపైన జోగ్, బిస్మిల్లాలు కలసి విషాదించారు నా 1965 లో ఒక రాత్రిపూట దుఃఖం లుంగలుగా చుట్టుకొన్నప్పుడు అ ఏడుపుకి 'వయొనాయ్' అని పేరు పెట్టుకొన్నప్పుడు, ఆత్మవిచారం ఎర్ర లంగా కట్టుకొని నిశి దారాల సాంబ్రాణి పాగలో రింగులు తిరిగినపుడు.

* * *

సుడిగుండం అలల వడిని ముడివేస్తుంది. మళ్ళీ అదే విప్పుతుంది ముడి. లాంచీమీద ప్రయాణం - బాహువులు చాచి ఆకాశం, ఒళ్లంతా పొర్లించి కృష్ణానదీ. డబ డబ డబమని ఓమూడు గంటలు శబ్దించి శరీరం ఆ లయకు నినదించి ఎలా అయితేనేం దిగుతాంలాంచీ మళ్ళీ నీటిని ముట్టకుండా - ఊగే విరుగుతుందేమోనని భయమేసే చెక్కముక్కమీంచి. అక్కణ్ణించి జట్కానాళ్లలో గొడవ. ఇంకా ఎక్కించుకోడేం? నీరు దాటినా నిస్స దూకినా చక్రమెక్కినా ఎందుకీ డబ్బు?

డబ్బులూ, మార్కులూ, అన్నాయి తోడిగిన బట్టలు వచ్చే ఏడాది నేను వేసుకోవటాలూ, ఎవర్ని ఎదిరించుదామన్నా ఎత్తినచేయి విరుగుతుందేమోననే భయం, అసలెందుకు రోజూ బడికెళ్లటం ఇలాగే లాంచీ నించి జట్కా నించి రైలెక్కి వట్లూరెళ్లి సెలవులంతా సంవత్సరాల్పై పోతే పోలా? ఏదీ ఎందుకు పోదు? ఏదీ ఎందుకు పోనీ నిలవదు?

1854 మార్చి 30న అమ్మ శవాన్ని తీసుకుని బ్రిడ్జి అపుడే కట్టాన్న ఎండిన కృష్ణానది బస్సుల దారిన లారీలో వేసుకుని కరణం మునసబుల సర్టిఫికేట్తో వెళ్తూన్నప్పుడు అపుడూ ఇపుడూ లారీల మీద వేసికెళ్లే సర్కసు పశువులు గుర్తు. చీకట్లోంచి చీకట్లోకి వెళ్తూ దారంతా ఏదో వస్తువు కోసం వెదుక్కుంటూ ఇంకా ముందుందేమోనని ఇంకా వడివడిగా వెళ్తూ అసలు వస్తువు లారీ లోనే ఉందని తెలిదప్పుడు.

యూజీన్ అయొనెస్కో నాటకం “యామెడీ ఆర్ హూటు గెట్ రిడ్ ఆఫ్ ఇట్” చదివినాక తెలిసొచ్చింది. చచ్చిపోయిన గాళ్లని పూడ్చి పెట్టటానికో దహనం చేయటానికో ఎంత తొందరపడ్డామో కాళ్ళూ కాళ్ళూ తొక్కుకుంటామో, ఎలాగోలా ఒదిలించుకోవాలి, ఎంత తొందరగా అయితే అంత మంచిది. ఈలోపల రావాల్సిన వాళ్లందరూ ఎంత తొందరగా వస్తే అంతమంచిది. దేహం నిలవ ఉండదు. స్నానాలు చెయ్యాలి. ఇంక ఏడుపు ఆపుకోవాలి. అందరూ ఎంగిలిపడాలి.

నిద్ర భయం, మెలకువ భయం, నిద్రపోలిమేరలో పొలికేకలు, జాగరణ ఆవరణలో కునికిపాట్లు, మేనమామ కొత్త చొక్కాలు కుట్టించడం ఆచారం ఎందుకోగాని మంచిదే. ఒకరి మృత్యువు మరొకరి మరణాన్ని కాపాడుతుంది.

సుడిగుండం గిర గిరా తిప్పుతుంది దేహాన్నే గాదు మనసుని కూడ. అంతవేళతనంలో అన్ని దాక్కుంటాయి మళ్ళీ తేల్తాయి ఎట్లాగో ఉలిపిరికాయితాల్లా.

* * *

అసంబద్ధత కూడ సంభవిస్తుంది. అబద్ధం కూడ సబద్ధమవుతుంది. అనిజం అసత్యం కాకనే నిజమవుతుంది. తెల్లారితే ఎస్సెల్సీ లెక్కల పరీక్ష. గడ్డిమీద పరుపు వేసుకొని ఎడ్లబండిమీద అనురావతి వెళ్లి అక్కడ రాయాల్సిన పరీక్షలు అలా వెళ్లటం వల్ల ఉత్సాహం. ఎవరెవరు ఎలా ఒస్తున్నారో తెలుసుకొని స్నేహాలు కలగలుపుకొని నేనొక్కడే ఆ బండిలో మా క్లాస్ మేట్ అమ్మాయిలో పరుపుమీద కూచుని వెళ్తున్నానని తెలుపుకొని గర్వంగా వెళ్లి రాసిన పరీక్షలు.

తెల్లారితే లెక్కల పరీక్ష. ఆ ఊళ్లో అప్పటికి రెండు సినిమా డేరాలున్నాయి. ఒకటి శివభక్తితో కన్ను పొడుచుకుంటుంది. సాలీ డున్నది. మొదటాటలో కన్ను పీక్కున్న ఆశ్చర్యం కాలమూ దూరమూ వేగమూతో సరిపోలదు. రెండో డేరాలో మా వెంట పరీక్షలు రాయిం చటాని కొచ్చిన డ్రెయిల్ మాష్టారి కన్ను గప్పటం. జీవిత కాలమంతా రాని లెక్కలు ఒక రాత్రి రెండో ఆటకి వెళ్లలేక పోవటంవల్ల వస్తాయా? ఒక్క గ్రాఫ్ లెక్కలో మాత్రం ఆశ నిరాశల నిమ్నోన్న తాలు కన్పించేవి. అందులోనూ ఆ సన్న సన్న గళ్లు కాలాన్ని కొలిచే ఊణాలు బిందువు నుంచి బిందువు దాకా ఆకర్షించేవి.

మొదటి ఆటకి రెండో ఆటకి మధ్యలో ఉన్న సమయం కూడ సగర్వం. ఆ కాస్త గంటలో సమస్త కాలమూ స్తంభించి ఆ క్లాస్ మేట్ ని పలకరించగలగటంలో పులకరింత 'ఫ్రీజ్' అయి బాల్యం అంతా 'జామ్' అయింది.

తెల్లారేలేచి తుండుగుడ్డలు తీసుకొని మరొక సహనిద్యార్థితో కృష్ణలో స్నానం. పొద్దు తెలీని చెయ్యి, హద్దుల్లేని కాళ్లు కృష్ణలోంచి బయటికొచ్చేప్పటికి డ్రెయిల్ మాష్టారి కంటపడి పరీక్షకి ఇంకొక అరగంట మాత్రమే ఉందనగా ముందు నేను, వెనుక మా కృష్ణా స్నాన సఖుడూ సైకిలుమీద పరుగో పరుగు.

చూచి నేర్చుకోవాలనినయ్ ఎన్నో ఉం పై విషయాలు ముఖ్యంగా లెక్కల పరీక్ష హాల్లో. బాల్య స్నేహాలు ప్రతిఫలాన్ని కోరని సహాయాలు చేస్తూంపై. ఒకడి రహస్యాలు ఒకడికి చెప్పకున్న ఉత్సాహం, అందునా కల్పిత రహస్యాల్ని విప్పారిన కళ్లతో ఒక బోసు ఊన్న ఊణాలు వృధాపోవు. లాగు జేబుల్లోనూ చొక్కా చేతుల్లోనూ ఉండవు పక్కచూపులు, స్నేహ సహాయాలు.

అస్తిత్వంలోని శూన్యత్వాన్ని ఆమోదించటమంటే మేరీ వార్షిక్ మాటలు గుర్తుకొస్తున్నాయి. "కాన్షన్ బియింగ్స్ పేవ్ నో ఎసెన్సెస్. ఇన్ స్టెడ్ ఆఫ్ ఎన్ ఎసెన్షియల్ కోర్ దే పేవ్ నతింగ్."

ఎవరూ ఎవర్ని కళ్లలోకి చూడలేరు. పక్కచూపులేచూస్తారు. ఒక్కోసారి చూపుకందరు. దృశ్యా లగ్యశ్యమౌతాయి. రూపాలు రూపాంతరం చెందుతాయా అరూపాలపుతాయా నిరూపాలౌతాయా నైరూప్యాలపుతాయానూ.

* * *

దేహం ఉన్నది. ఉంటూనే ఉన్నది. 'సరే' కాదు - ఇవ్వాలనేనున్నాను చూడు అంటోంది. నన్నేం చేసుకొంటావ్ నాలో నువ్వే వేం చేయగలవో ఆలోచించు అంటుంది.

శిండువు ఉన్నది. అలానే దానిచుట్టూ వలయం ఉన్నది. చిన్న చుక్క చుట్టూ ఒక గొప్ప సున్నాని చుట్టినప్పుడు దేహాన్ని ఏం చేసుకోవచ్చో తెలుస్తుంది. అప్పుడు ప్రథమంగ మనసు స్కరిస్తుంది.

ఈ రికగ్నిషన్ ని, ఈ డిస్కవరీని ప్రకటితం చేయలేని ఆందోళన ఏవేవో ఇతర మార్గాల ద్వారా వ్యక్తమవుతుంది. చచ్చి పోయిన గాడిద, కరి కళేబరం, బందరు రైలుస్టేషన్ నించి హిందూ కాలేజీదాక మధ్య వ్యాపించిన నిర్జన శూన్యత్వం, గాలిలో కలిసిపోయి మిన్నాగు విషపు వాయువు వీస్తున్న మొగలిఫూలా, విస్తృతాకాశపు టెడారిలో అవతలికి కొట్టుకుపోతూన్న ఎండమావుల కెరటాలూ, ఆరోజే కొనుక్కున్న చాప, తలదిండు జేబులో భద్రంగా దాచుకొన్న పాసింగ్ షో సిగరెట్ పెట్టీ కలగలుపయి కాలేజీ ద్వారాల దగ్గర 'కల్లెడ' అయి హారంలో దారం అయి ఒక ఆకాశం చీకట్లో వెనక్కి మళ్ళి మూతపడి, ప్రయాణానంతరం మరో ఆకాశం విచ్చుకొని ఆప్పట్లో విడుదలయిన సినిమాలో పాట "చల్లని రాజా! ఓ చంద మామా! నీ కథలన్ని తెలిసాయి ఓ చందమామా" గాలిలో కొట్టు కొస్తూ నేను వింటూన్నప్పుడు కృష్ణకిశోర్ సినిమా హాలు ముందు నుంచోని కిళ్ళి కట్టించుకొంటున్నప్పుడు సంపాదించుకొన్న కొత్త స్నేహాలు కొత్త అయిష్టాలు వ్యక్తావ్యక్తాలుగా స్కరిత చేతనని అలల చేతుల్తో మనస్సుని తట్టి లేపుతాయి.

మేక కాలర్ టీ షర్టు ఓటుండేది ఆ రోజుల్లో. డాండ్ యిజం అంటే తెలీని రోజుల్లో రోజూ లేక రోజూ విడిచి రోజూ అదే వేసుకుంటూ జాట్టు ఆ రోజుల్లో ఎలా దువ్వకోవాలో అలా దువ్వ కుంటూ ప్రదర్శనకీ ఆకర్షణకీ మనసుని లగ్నంచేసి ఎంత అపరిణత చేతనో ఆనాడు!

వొదులు. అన్నీవిడువు. ఏదీ కావాలనకు. ఒక్క నిస్సమాత్రం ఒదులుకోకు. దేన్నించేనా సరే రక్షించుకో. బయటంతా శబ్దమే. ఒక్క నీలోనేఉంది నిశబ్దం. అందులోకి కూరుకుపో. నిఫల ప్రేమలూ అవ్యక్త ప్రేమలూ అన్నీ నీ ఒక్కడిలోనే సఫలమవుతాయి. ఇదీ ఈనాటి భావ స్థిరత్వం.

అది భావధార. ఆనాటిది అపుడపుడూ బద్ధకంగా బందరు స్టేషన్ కి వచ్చేసోయే రైళ్ల కూతల్ని లెక్కపెట్టుటం, చేసిన తప్పుల్ని చెయ్యని తప్పుల్లో హెచ్చవేసుకొని దాన్ని చెయ్యకుండా ఉంటే భాగరించుకొని వచ్చిన శేషానో తక్కువేనని సంతృప్తి పడటం, కలగా పులగంగా కలిసిన మిత్రులు చెల్లాచెదరవటం. కృష్ణశాస్త్రి అన్వేషణ పద్ధాల్ని 'తలిరాకు జొంపముల సందుల త్రోవలలో' వెదుక్కోవటం. అంతవరకు చూడని హంపీ క్షేత్రాన్ని కొడాలిలో బాలు అదృశ్యమై వెళ్లి చూడటం!

* * *

భయపడిన బాపురుమన్న చేతులు నిర్భయాన్నందిస్తోన్న బాహువుల్లోకి జరినపుడు, తొలిత ఈనిన ఆవు గుండ్రటి కళ్లలో లేగని నాకినపుడు, నగరంలో రహస్య కాంక్షలదారుల చీకటి వెలుగులకు ఊగుతున్న పురపాలకల వెల్తురు గాజబుడ్లు పగుల్తాయేమోనని భయపడినపుడు, అన్వేషణలో తోడుగా తెచ్చుకొన్న వాడెంతకీ తెమిలి బయటపడని ఒంటరి బాహ్యవలయ విలయంలో సందేహ సంకోచ సంతాప లజ్జా విచ్చిన్న వదనంలో ఎటోకలు ఎగిరి మళ్ళీ ఈముఖాన వాతకుండా సారిపోదామనే కళ్లు, మళ్ళీ రద్దులోకి గుంపులోకి ఏమీ ఎరిగినట్టే అమాయక మూకలోకి జోరబడి మామూలు సాదావస్తువులు బేరవాడి చేతులూపుకుంటూ కాళ్లు స్వచ్ఛవెన్నెలోకి మైదానాల పవిత్రతలోకి బార జాపుకుంటూ ఇంకనయం బ్రతికిపోయాను ఆకర్షణలోకి మండి మసయిపోలేదని మసయిపోయిన చిచ్చు నూదుకుంటూ.

ఒక పొట్లకాయ ఒక సారకాయ బెల్లాన్లు కొని దూరమెళ్లిన తర్వాత వాటిని పళ్లతో కొరికి తామ్మనిపించి, వేరుసెనగ పప్పులు వేడివేడివి ఊదుకొని పొట్టు ఒలుచుకుని తింటూ

రక్షించావురా ఆత్మారావుడా ఆ తడి బురదల బజారు కాంక్షల్నించి ఎవరు గెల్పారెవరు నిల్పారా చిక్కని చీకటి నల్ల నక్షత్రాల వెలుగు కిరణాల వ్రణాల సూదుల సంచల ముందని

గదిలో బడి సముద్రాల్ని చిలుకుతున్న సీలింగ్ ఫాన్ కింద సంశయాందోళనల గ్రంథ సముచ్చయాల పుటలు గలికి ఎగిరిపోతూ బ్రిటిష్ హిస్టరీ హండ్రెడ్ ఇయర్స్ వార్ చరిత్రగతిని ఆత్మికంగా వంద సంవత్సరాల జీవనానికి అన్వయించుకొని

కామానికి కామ్యానికి మధ్యమన్న కామాని ఫుల్ స్టాప్ చేసి రేపటికి చదవాల్సిన పాతాల్ని గుక్కబట్టి బట్టిపట్టి ఇంతలోనే మనసు చూసే పక్కచూపుల్ని ఎక్కుబట్టి నిల్లంబుల్ని 'నిల్' అంబుల్తో వైసక్కి మళ్లించి

కాలేజీ తరగతి గదిలో ఆ అబ్బాయి ఆ అమ్మాయి పేర్లు గోడలమీద శుభలేఖల అచ్చేసి అది చూసుకొని స్వయంశ్చప్తితో ఆటో సజెక్షన్ తో నుచ్చటపడి

వ్యక్తం అయ్యే భావాల్ని గోడమీద రాతలుగా అవ్యక్తంచేసి ఆ తెల్లారి ఆ నాలుగు కళ్ళూ దిగులుతో పగలటం చూచి అచింత్య

మమేయ మగాథ మపూర్వమైన ఆనందాన్ని పొంది విలువిద్యలో పలు విద్యలున్నాయన్న గొప్ప సాడిస్టిక్ సత్యాన్ని ఆ నూత్న క్షణకణంలో గ్రహించి

ఓహో మానవులంతా ఒకేరకమైన దిగులుతో పాగిలి కుమిలి బూడిదపుతారుగదా అని నిర్మలానందంలో నిముక్తాకాశంకింద అర చెయ్యి మెత్తని తలకింద నున్నని జాతుగా పెట్టుకొని అభీర నిద్రా గగనంలోకి మునిగిపోయానక్కడ కలలులేవు కాంక్షలులేవు చీకటిదారుల రహస్య వెలుగులులేవు-ప్రేమనించి ఓడిపోయినా ప్రేమేనను ఈ ఇరవై సంవత్సరాలూ ఆత్మహత్యనించి రక్షించిందని నేర్చిన బుద్ధుడ్పించి పీకి పెట్టుకున్న ఆ రెండుకళ్లు.

* * *

సంధ్యకేసి చూడటం ఒక గొప్ప అనుభవం. ముఖ్యంగా ట్రేవేండ్రం కోవలం బీచీలో ఆ జర్మన్ కన్యకాపరమేశ్వరి ఇలలీనుంచి లేపుకొచ్చిన గడ్డం ప్రియుడితోబాటు చౌకబారు బీడీలు తాగుతూన్న పుడు ఆమె ముక్కెరలో మెరిసిన విరిసిన నవ్వు పగిలిన పగడాల కాటేసే విషపు బుడగ పగిలిన సంధ్యను చూడటం గొప్ప అనుభవానంద అతీత అవ్యక్త విషాద మాధుర్యం. పుట్టుగుడ్డి అయిననాడే చూడగలడా వెల్తురు కిరణాన్ని.

రోజూ హోటల్ నాలుగో అంతస్తులో అద్దపు కిటికీ కీవల ట్రేపిలేక్స్ రవ్ నారింజరసం సంజ కెంజాయలో కలుపుకుని నాలుగో ఫెగ్ లో ఊగుతూన్నపుడు ఈ దేశపు బెల్ ఎయిర్ ఒకేళ్లన్నీ నాలాంటి దేశదిమ్మరులకు నాల్కలు చాచి నా ఇండియన్ ఎయిర్ లైన్స్ బాగ్స్ ని నాకి చేతులారా ఆహ్వానించితే ఎంత బావుండునని స్వామి వివేకానందలా ఒకే ఒక్క తూరుపుదిక్కుకేసి దృక్కల్ని నిలిసి ముక్కుమీదనుంచి కళ్లచూపుల ముక్కోణాకారాల్ని దింపి ఆ అఖాతంలో కేప్ కామొరిన్ ని సందర్శించినపుడు

నా భుజం తట్టినవాడు డా. అయ్యప్ప పణిక్కర్ లండన్ లో లింగ్విస్టిక్స్ చేసి సరాసరి లుంగీ కట్టుకొని వచ్చినవాడు. సిద్రలో ఆగిన ఊయలని మళ్ళీ ఊపినవాడు డా. పణిక్కర్. ఆ మధ్యాహ్నమే రష్యన్ సాంస్కృతిక రాయబారుల్ని 'బవడలు పగిలేట్లు ఆహ్వానించు కున్న పణిక్కర్.

సలలితరాగ సుధారససార కొబ్బరిబోండాం నీళ్లు ఐదురూపాయిన్నపుడు కాటేజి గుడిసెలు పేదరిక విలాసమన్నపుడు మసాజ్ సార్లర్ కి యాభయ్ నోటుని మర్దనా చేయాలన్నపుడు కోరల్ గుళ్లు పేరు ఇరవయ్యారన్నపుడు ఆరుమారయినా అంతకంటే బేరం లేదన్నపుడు

నాకు ఆ నిశ్చల సాగరంలోకి దూకాలనీ అలనై ఏదేనా వలలో చిక్కుకోవాలనీ తలంటిపోసుకున్న కొబ్బరి చెట్లన్నీ ఒక్కణ్ణి ఎక్కాలనీ ఈ ప్రపంచాన్నే పూరిల పిండిలా ఒత్తాలనీ బత్తాయికాయల బొత్తాలన్నీ విప్పాలనీ సముద్ర స్మశానంలో ఒక్కణ్ణి ఆల్చిప్పల పుర్రెలన్నీ రుద్రాక్షల్లా ధరించాలనీ సంధిజ్వరాన్ని సహించాలనీ ఒకటేపిచ్చి మృత్యుహా జనించింది నూత్నప్రాణం పోసుకొని.

చైతన్యంలోంచి జడంలోకి వెళ్లటం చాల తేలిక. ప్రతిసారి ఈ ప్రపంచంలో కన్పించే మనుషులు - మొహంపుల్లలు నవుల్లా, చెంబట్టుకొని ఎండిన కాలవ గట్లంట వెళ్తూండే ఈ మనుషులు కలల విస్మృతాల్లోకి తప్పకోవటం కనికట్టంత సులభం. దూరాన్ని దగ్గరకు పిలవటం పాలిమేరల్ని పాలికేకతో పిలవటం తేలిక. చెవిపోటొచ్చినపుడు మబ్బుల్ని చెవిలో దూర్చుకోవటం సునాయాసం.

కానీ కన్పించని ఆవలి తీరాల వలల అవతలి తరాల మనుషుల్ని కేకెయ్యలేం. సమయానికి పిలుపు అందదు. తీరా వచ్చేప్పటికి సంస్కారం అయిపోతుంది. ఈ అరేబియన్ తోడల్నించి అట్లాంటిక్ హృదయంవరకు ఎంత ఈదినా చివరికి రొప్పేగాని ఎవరి మెప్పుకాదు.

ఒట్టి కట్ డ్రాయరేసుకొని సూర్యోదయానికి చేతులుజాస్తూ పద్యాల్ని దోసిళ్ల నేళ్ల కొసల్నించి విడుస్తూ మంగినపూడి ముక్కోటి ఏకాదశినాడు మునిగి తేలేదాక నాకు ఎవరన్నా లెక్కలేదు. సీమా సమయాల్ని జయించేదాక జమాలేదు. డా. పణిక్కర్ కి తెలుసా విషయం.

* * *

ఏమి రాసినా చీకట్లో రాయాలి వెలిగే కలంతో. ఏమి చెప్పినా నిద్రలోంచి కలలోకి మేల్కొని జోకొట్టుకోవాలి. పలచని ఎండ ఈ ప్రపంచంమీద నాకు తెలిసి ఇప్పటికెన్నో వేల పగళ్లు పగిలింది. అవన్నీ నల్లనిరేయి అలలకి కొట్టుకుపోయినయ్యే. నేలంతా మనుషులు జారిపడి మళ్ళీ నేకువనే లేచి చూచుకుంటాం.

నాలుగువేపులా కూచుని ఈ ప్రపంచానికి కేరమ్ బోర్డు ఆడు కున్నాం. నీకెక్కువ కాయినల్లు రావాలని రెడ్ కూడ కొట్టుకోకుండ చేతకానట్టు ఒదిలేసాను. అదే గొప్ప దెబ్బతీసింది. దివాళా తీసాను.

నాలుగు సంవత్సరాలు పట్టువదలని విక్రమార్కుడిలా ప్రేమ శవాన్ని మోసిన మిత్రుడికి ఆర్ధరాత్రిపూట బావినీళ్లు చన్నీళ్ళే అయినా తోడిపోసి కుంకుడుగాయ రసమంటి కొత్తపంచె కట్టబెట్టి తెల్ల తెల్లారి బళ్లారి రైలుకెక్కించితే వాళ్ళిప్పుడు రెండు భూతాలై చెరొక కొమ్మా ఎక్కి కూచున్నారు. వాళ్ళిప్పుడు వ్రేలాడే గబ్బిలాలు. పిల్లలు అసహాయ అసాందర్య గుడ్ల గూబలు.

మెలకువనించి ప్రజ్వరిల్లిన పగటి వెల్తురుకి తట్టుకోలేక స్పృహతీత ఆనందాన్ని కప్పుకోలేక లక్కోనించి తుఫాన్ మెయిల్లో వస్తూ వారణాసి స్టేషన్లో దిగి మొదటిసారిగాకొన్న సారా సీసాతో సరాసరి సారనాద్ వెళ్ళిపోయాను. సాంచీకి లాంచీమీదే వెళ్ళాలి. అజంతా గుహలకి హలంతాలందరూ వెళ్ళి తీరాలి. ఎల్లోరాలో ఏకాంత మసలే సనికిరాదు. సాందర్యం గడ్డకట్టిన రాళ్లవక్షస్థలాలమీద సంగీతాన్ని రంగరించాలి. ఏకాంతసేవ బానిసత్వం.

ప్రపంచంలో మూగవాళ్లెందరుంటే అంతమంది చెవిటి వాళ్లండీతీరాలి. ఒట్టి కళ్లుంటే చాలు. చల చంచల సర్పాల సెల

యేళ్లు నిశ్చల శతాబ్దాల పర్వతాల ఒరవడి ఇరుకుల్లోంచి దూరి వస్తాయి విషపు నాల్కలు చాచుకొంటూ.

వృధాప్రయత్నానికి వ్యర్థవాక్యం వృద్ధాప్యంలోలా తోడు ఉండాలి. అది గంగలో శవంలా మునుగీతలీదుచూ తేలుతూ దశాశ్వ మేధసూట్ కి కొట్టుకుపోతుంది. పగిలిన గాజులు చిరిగిన చేతుల్ని చీరుతూంటాయి.

రావోలీల మైదానంలో ప్రతి రావణాసురుడూ తగలడాడు. రహస్య రాత్రిలోంచి కేకేస్తూ వచ్చిన ప్రతివాడూ సూర్యోదయానికి బూడిదయిపోతాడు. గోనె సంచీలో మూటకట్టిన ఖండిత శిరస్సు దాని ఓనర్ ఎక్కడున్నాడోనని కేకలేస్తూ ఆరుస్తుంది. పిలిచినా రాదు మొండెం. అది కూర్చుంటే నుంచోలేదు. నించుంటే కూర్చోలేదు. అందుకనే అది గాలిలో తేలే కుర్చీ. భూమ్యాకాశాలమధ్య వేలాడు తూస్తూ నిచ్చెన. దానిలో మెట్లు ఒకటి విడిచి ఒకటి విరిగో వేలాడు తూనో ఉంటే. బీవించటం అంటే భూమ్యాకర్షణ శక్తికి తట్టుకోవటం. ఎగిరిన రావి కిందపడిందంటే అది చచ్చిందన్నమాటే. కర్త కర్మ క్రియల్లోకి బిర్రబిగిసిన వాక్యం శవంలో సమానం. సమా సాలూ సంధులూ కుదిరిన వాక్యానికి మానం కోల్పోయిన శీలం. మర మేకులు మరీ ఫెారం.

అటు పొర్లి ఇటుపొర్లి మూడో బెర్మ్ మీంచి రాలిపడినప్పుడు గానీ తెలీదు మనకి నిజంగా అది రైలు ప్రయాణమని. విమానం లెవేటరీలో కూచుని సిగరెట్ వెలిగించినపుడు వెలుగుతుందొక ప్రమాదపు దీపం. వి యామీ బీచ్ ముందు బీరుసీసాల పేళ్లు వేళ్ల గొడ్డళ్లతో పగలేస్తున్నపుడు గొంతుకు గుచ్చుకున్న గాజుపెంకు తిరుగుతుంది గ్రామఫోను ముల్లులా సైగల్ రికార్డు మీద.

ఒంటిమీద రాసుకున్న దిగంబర కవిత్యంలో అక్షర ఆత్మ అశ్శీలాలున్నాయని ఒంటెలు పోసుకోరెవరూ జడుసుకొని. గిన్నెబర్గ్ బహిరంగంగా ఆత్మను చుట్టిన వలువల్ని విడిచేసినపుడు కన్పించిందే ప్రాదేశిక సాందర్యం. అసాలెనార్ మెదడు చిద్రుపలు చిద్రుపల్లె నపుడే అతని కవిత్యంలో అక్షరాల వానకురిసి మొహమంతా తడిసింది. బాదెలేర్ మలార్యేల మగప్రేమల, సుఖవ్యాధుల గాథల్నించి మొలిచిందే ఆధునిక ప్రతీకనాదం.

సముద్ర జలానికి గీజర్ ఆన్ చేసి దేశదేశాల స్నానశాలల్లోకి బొట్టుబొట్టుగా పంపిస్తే ఆ వేడి కన్నీళ్లలో సబ్బునురగలో ప్రపంచ పౌరులందరూ నాని ప్రేమ లుర్కిష్ తువాళ్లతో ఒళ్లు తుడుచుకోవాలి. ఇది ఒక్క అట్లాంటిక్ తీరాననే సాధ్యం. హిందూమహా సముద్రంలో, బే ఆఫ్ బెంగాల్ లో మరీ చేపల వాసన. అరేబియన్ సీలో ప్రింప్ లన్నీ పింప్ లు. దుబాయ్ లో కష్టం సుఖం తెలిసిన బాబాయ్ ఎవడైనా ఉంటే మరీ మంచిది. మాస్కోలో మస్కో పూసుకున్న కస్తూరీ మృగంలా తిరిగితే మరీ మంచిది. ట్రాట్ లు తినడం టాట్ ల సావాసం.

వెల్లివిరిసిన ఇంద్రధనుస్సు పుల్లలు విరిస్తే ఎల్లలన్నీ వెల్లబోతాయి. నడుస్తూన్న నల్లని శవాల స్రాణం పరదాలు తొలగిం

చటం ఒక మృత్యు సరదా. వేసిన తాళాలు వేసినట్టే ఉండి కవిత్వపు గదిలో దాచిన వస్తువులన్నీ మాయమైపోతాయి నాక్యం రాసినపుడు. దసరాకయినా సరదావేషం వేయకూడదు వేసామో పులులమయి కూచుంటాము. ఏది చేయకూడని పనో దాన్నిచేస్తే చెయ్యాలైన పనిని చేసి తీరినట్టే.

మేడమెట్లు ముందు పురుషుడు ఎక్కకూడదు. ముఖ్యంగా స్త్రీ వెనకున్నప్పుడు. ఎందుకంటే జఘనాల్ని ఘనంగా సత్కరించాలి. మేడమెట్లమీంచి నది కిందికి దూకుతూన్నప్పుడు ఆ ప్రవాహంలో ప్రివోరోజెన్లా మనం రాలిపోవాలి రక్తం కక్కుకుంటూ.

గంటకొకసారి ఆగి దినానికొక దారి వెతుక్కుని దశాబ్దాన్ని శతాబ్దంలోకి కలుపుకుని చివరికెప్పుడో అలరం పెట్టుకుని అది మోగినప్పుడు గతుక్కుమని గ్రాండ్ కాన్యన్లోకి కూరుకుపోవాలి. మిలీనియమ్స్ తర్వాత మన దంతాలు, నఖాలు, కేశాలు, మోహాలు మెరుస్తూ పెరుగుతూ చిక్కుబడి దొరుకుతాయి యాంత్రపాలజిస్టులకి. మనం ఉమిసిన ఉమ్మిలోనూ కక్కిన కళ్లలోనూ పెరిగిన క్రిమి కీటకాలు కళ్లువిప్పి చూస్తుంటాయి కిరీటాల్లా కొత్తకాంతి సంవత్సరాల చీకట్లలో.

ప్రాణం ప్రసక్తి వచ్చినపుడల్లా ప్రతివాడూ ఒక ప్రవక్త అవుతాడు. చేయని మంచికి చేసిన చెడుకీ మిగిలే సగర్వ సంతృప్తిలో

బాంధవ్యాల బంధనాలు పటపటా తెగిపోతయ్. ఆత్మ ఒక్కటే గాలి పటంలా ఎగురుతూ శరీరాన్ని సర్వే చేస్తుంది. గాయపడిన కాయాన్ని గాలంవేసి లాక్కెళుతుంది.

* * *

మనసు నిశ్శబ్ద వీచికలలో పొర్లాడినపుడు ఎందు రావిఆకులు గాలిలో తేలి గలగలలాడినపుడు గోదారిమీద రైలు తెడ్లు వేసుకొని ఈదుతూన్నపుడు మనసుకంటే వేగంగా చూపులు ఆ గతంలోకి చొచ్చుకుపోయినపుడు జాక్విలిన్ ఓ జాక్విలిన్ నీ కరచరణాలకు స్పెల్లింగేమిటి ఇంటీరియర్ కారిడార్స్ ఆఫ్ డిజైర్లో గుట్టలుగుట్టలుగా పోసిన కాబేజీ పూవులు ఉల్లిపాయలు తెగనరికిన ఆధునిక దారుశిల్పపు కొయ్యలో విన్పించిన కాబరే సంతీనపు నృత్యం జాక్విలిన్ ఓ జాక్విలిన్ నీ అన్యతానికి స్పెల్లింగేమిటి ?

రహస్యంగా ప్రతివాడూ రామకోటి రాస్తూంటాడు. దగాపడిన జాక్విలిన్లకోసం బీరుతప్ప నోరునిడిచి సీరడగని సిల్కుపూలకోసం నకిలీ నవ్వుల నగిషీలకోసం ప్రతి ఇన్సైడ్ బెర్గమన్ వస్తాడు.

కలలో అద్భుతంగా తిరిగిపడిన తల. ఒకటే దాహం. ఎంత విస్కీపోసినా గొంతుదిగదు. రహస్య సుఖాల సిల్కుపరదాల జిలుగు దారాల వెనుక పట్టుపురుగు పడుకున్న పందిరిమంచం పామై కాటేస్తుంది. పర్చులోంచి వస్తుంది విషమంతా. దాంట్లో దానికోరల

ఆంధ్రపత్రిక

ఆంధ్రపత్రిక ఇప్పటికి ఇంచుమించు ఏడు దశాబ్దాలుగా తెలుగు వారికి సేవ చేస్తోంది.

విజయవాడ మరియు హైదరాబాద్ నుండి వెలువడుచున్నది.

తాజా వార్తలు, పక్షపాతం లేని వ్యాఖ్యలకి ఆంధ్రపత్రిక పెట్టింది పేరు.

ఇవి కాక అన్ని రికాల అభిరుచులనీ సంతృప్తిపరచే ఇతర శీర్షికలు ఎన్నో మీరు ఆంధ్రపత్రికలో చదవగలరు !

- ★ మ న సి ని మా లు
- ★ డాక్టరు కబుర్లు
- ★ కలెడో స్కోపు కార్టూన్
- ★ దినవారఫలాలు
- ★ మా ఊరి సమస్య
- ★ శ్రీ కృష్ణభాగవతం
- ★ ఇది నారీ దృశ్యం
- ★ అరణ్యకాండ
- ★ వింత యదార్థం

★ ఇంకా — వ్యాసాలు, గేయాలు, కార్టూన్లు ... ..

ఎప్పటికప్పుడు ఆంధ్రపత్రికలో సరికొత్త ఆకర్షణలు ప్రవేశపెడుతూనే ఉంటాము !

వెంటనే ఆంధ్రపత్రిక చందాదారుగా చేరండి !

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక

ఫోటో ఉంటుంది. కాలం కరచిన కడపట పాలవాడి కేక వినిస్తుంది కాఫీ అవిర్లు కక్కుతుంది.

ఎట్లా? ఎట్లా? భయాన్నుంచి కాపాడుకోవటం అట్లాంటిక్ సముద్రతీరాన్నంతా ఆక్రమించి పడుకున్న పై పెదని నిర్భయాన్ని కాచుకోవటం? ఎట్లా? ఎట్లా?

నేనింకా తలుపులు తీయలేదు. తీయను. అసలు తాళం చెవి ఎక్కడోపోయింది. దొరికినాగాని తీయను. తాళం కప్పకంటే విలువ యిందేమీ లేదులోపల. నేనే తాళాన్ని నేనే చెవిని. నా చెవికి 'కీ' యిచ్చినా తాళం తీసుగాక తీయను.

ఒద్దొద్దు. లోపం పూలు తగలడుతున్నాయ్. ఆ శవాల సుమాల దగ్గ పరీమళం ఆఘ్రాణిస్తే నీ శ్వాసకోశాలు పొగచూరి పోతయ్. గోళ్లలో గీరినా సోదామసి. ఉండుండి అదే రాలుందిలేమసి.

వచ్చెయ్. మళ్ళీ వెనక్కిమళ్ళు. అటు వెళ్ళకు. దారంతా ఆస్తావోదా మునిగిన గోతులు. కుంటివాడు కర్రకాళ్ళు గుచ్చిన ముళ్ళు. కుష్టువాడు రాసుకున్న పొగడ్డర్ ధూళి. గుడ్డివాడు అలు కున్న పేడ.

ఇటొచ్చి ఆనందంగ నవ్వు. ప్లేటులో వెన్నెల టూటిఘ్రాటిని చల్లగా చప్పరించు. మంచులో తడిసిన సారపూవుల్ని మృదువుగాచూడు.

ఎటొచ్చి వెళ్ళిన చోటికే మళ్ళీ వస్తుంటావు. వచ్చినచోటికే మళ్ళీ వెళ్తుంటావు. మనసుమీద వాలిన ఈగ కంటిరీ కందిరీగని తోలటానికి శరీరం గింగరాయిలు తిరుగుతుంది. ఈ పృథ్విచుట్టూ పరిభ్రమిస్తుంది.

భ్రమలోంచి తేరుకోవటానికి స్మెల్ లాంటి ఓ సూర్యకిరణం విచ్చుకోవాలి. అర్ధరాత్రి అయినా సూదిలా పొడవాలి. వెలుర్ని నరాల్లోకి పొడవాలి. కండరాల్ని నరాల్ని ఎంత బిగబట్టితే ఇంజెక్షన్ అంత నొప్పి. ముందు మనసుని ఈగవాలిన మనసుని స్పిరిట్ తో తడిసిన మబ్బుతో తుడవాలి. రైలు ఇంజన్ నుదుటిని ఢీకొన్నప్పుడు హాయిగా తేలికగా గాలిలోకి నవ్వేయాలి. అప్పుడైతే నొప్పి ఉండదసలు. రాసిన రామకోటి నందరికీ చూపించాలి!

* * *

అచేతనాలన్నీ సవేతనాలయినప్పుడు అన్నీ ఆరురూపాయిలే. కిన్ మిన్ ద్రాక్షపళ్ళ కిలో అరురూపాయిలు. రంగురంగుల లంగా ఒక్కొక్కటి ఆరురూపాయిలు. తూచి ఇస్తాం. తీసి ఇస్తాం గుట్టల్లోంచి. అరటిపళ్ళ ఆరు డజన్లు ఆరురూపాయిలు. అరూపాలన్నీ రూపాలయినప్పుడు అన్నీ రూపాయిల్లోనే లెక్కకడ్తాం. ఒలికిన హృదయాల్లో వెళ్తాన్న ఆ పన్నెండుమందీ నిజానికి ఆరుగురే. వాళ్ళ ఒక్కొక్కళ్ళ నెత్తిమీదా అర్ధరూపాయే ఉంది. అర్ధరూపాయంటే అర్ధనగ్నంగా ఉన్న పాపం ఖరీదు. ఆరు కొబ్బరి బోండాలు ఆరురూపాయిలు. ఆ రూపాలన్నీ విరూపాలయినప్పుడు అన్నీ కారుచౌక!

బేరవాడ్తాం. మనకొచ్చే నష్టం ఎంత మనకుపోయే లాభం ఎంత అని. గీచి గీచి గొంతు అరిగి కీచుగొంతుకయినాసరే. మూడడు

గులు ముందుకీ ఆరడుగులు వెనక్కి శతాబ్దాల సాయంత్రాలనుంచీ వేస్తూనే ఉన్నాం. ఎన్నో మిలీనియన్లనుంచీ బేరవాడిన వాడిన వాడికి మాత్రమే తెగుతున్నై అరటిపళ్ళ, చూగుతున్నై ద్రాక్షపళ్ళ, చేజిక్కుతున్నై ఆంతరిక వస్త్రాలు.

ఎక్కాల బొక్కు ఎవడు రాసాడు? పెదబాల శిక్షను రచించిన దెవరు? కూడికల డాక్టర్లో తీసినేతల తన్ను తన్నిందెవరు? కీకారణ్యంలో క్రావడి పెట్టినదెవరు?

ఎవడు ఏం కొనుక్కుపోతున్నాడు? ఎవడు ఏం కట్టుకుపోతున్నాడు? వచనానికి నిర్వచనం ఏమిటి? తగలడుతున్న నిశ్శబ్దాన్ని గంటలకారు ఎర్ర ఏనుగులావొచ్చి ఫీంకరించి ఆర్పుతుంది. ఆసు ప్రతిలో తెగిన ఆఖరి పేగుని డాక్టరు మెళ్ళో వేసుకుని ఇంటికెళ్ళి పోతాడు. నర్సు మూలుగుల మాలికల్ని కంఠసీమ నలంకరించు కొంటుంది.

ఆరేళ్ళో అరవై ఏళ్ళో బతుకుతాం. ఆరేళ్ళముందు ఎలా పుట్టామో ఎవడికీ తెలీదు. అరవై తర్వాత ఎలా చస్తామో మనకీ తెలీదు తీసుకు తీసుకుని తడిసిన నులక మంచానికి తప్ప. ఆరునుంచి అరవైదాక ఈలోపల బేరవాడ్తాం. చివరికి గిట్టుబాటవుతుందితప్పక.

ఒకే కవితకు ఆరు అర్థాలు ఒస్తాయని ఒకడు అమ్మ చూపు తాడు. ఆరూ అనర్థాలే. అసలర్థం అమ్మేవాడికే తెలీదు. కొనేవాడు నూరర్థాలు అడుగుతాడు - ఓ శతాధిక గ్రంథకర్తని. శతప్రత సుందరిని అరవై ఏళ్ళ ఆంధ్ర కవిత్వాన్ని ఆరురూపాయిలకే అచ్చెయ్ మంటాడు ఆరసున్నాలకి అమ్ముడుపోయేవాడు.

శకటరేపాల తోపుడు బళ్ళమీద కుళ్ళిన అరటిపళ్ళ, ఈగలు ఇరుక్కున్న ఇర్జూరాలు, ఎండిపోయి సీలలు ఊడిన సీసపద్యాలు అన్నీ ఆరురూపాయిలకే అమ్ముతుంటాడొకడు ఆరునొక్కటి అనికూడ అనడా ఏడుపు ముఖంవాడు.

ఇది అర్థానుస్వార ప్రపంచం. అర్థశూన్య ప్రపంచం. శూన్య అర్థ ప్రపంచం. దీనిమీదనొక ఆరడుగుల అరుగు కట్టాలి. కట్టి పుట్లంతలో శోకించాలి. పుట్టినందుకూ పుట్టినందుకూ జీవించినందుకూ జీవించినందుకూ మరణించినందుకూ మరణించినందుకూ అరకొరగా ముక్కు మూసుకుని ఆరు అరనిమిషాలు ఏడవాలి. చివరకి ఆరునొక్కొక్కొసారి.

* * *

కలల కళ్ళ మెలకువలో పగిలిపోతయ్. గోళిలాడుకునేప్పుడు ఒక కన్ను వెళ్ళి ఇంకొక కన్నుని గురి తప్పక కొట్టుంది. కలల మైదానంలో గోల్ఫ్ ఆడుకుంటాం. ఆవలింతల కర్రల్లో బంతుల్ని సారం గాల్లోకి నెట్టేస్తాం.

ప్రతి పదార్థానికీ ఒక చైతన్యం ఉంటుంది. ఉల్లిసాయ నన్నొలవ మని అదే పనిగా అడుగుతుంది. బాత్ రూం పిలుస్తుంది బట్టల్ని విడవమని. రాయి బెకబెక లాడుతుంది. నీరు రాయియిపోతుంది. కంద మూలం పిలకేస్తుంది. బంగాళదుంప రామ్ములక్కాయ కూరలో కలిసి

పోమాటో అవుతుంది. పాలు తాగే పసిపాప అన్నం కుండకేసి చూస్తుంది.

కొండకి నుండు పెట్టేవాడు రంధ్రంలో కూరుకుపోయి పేలి పోతాడు. రిక్తా లాగేవాడికి రక్తా బంధనం కావాలి. కండెమ్మ సెల్ లో ఉన్న హంతకుడి అహంతకి కాస్తంత తోడు కావాలి. ఉరికొయ్య నన్ను నరికెయ్యమంటుంది. పలుగే తవ్వతుంది వజ్రాన్ని. వేలు జారిన ఉంగరం వేలికి తగులుతుంది. కాలుజారిన అమ్మాయి రూపాయిల చేతులకు చిక్కుకొంటుంది. అలలో వలలోకి కవల చేప పిల్లలు చిక్కుకుంటాయి.

చీకట్లోనూ పడుతుంది భారంగా వంగి నడుస్తూన్న వాడి మోస్తూన్న బస్తాల నీడ. నడుం విరిగినపుడు మాత్రం నీడ సాఫీగా పడుకుంటుంది. రూపాయిలు ఎండలో ఎగురూర్చున్నపుడు మాత్రం వాటి స్వార్థపునీడ కళ్ళలో పడుతుంది. వెన్నెల్లో చిల్లరమోగినపుడు నక్షత్రాలు మిణుకు మిణుకు మంటాయి. వాటిని అందుకొనే గోళ్ళు కాంతులీనుతాయి.

ఆశల కాంతులు నిరాశలో నీడలవుతాయి. వీడిన శ్వాసలే ఈ ప్రపంచమంతా వీచే గాలి. సోయిన ప్రతివాడూ ఎగిరి తామ్మని పగిలిన రబ్బరు బార.

అంబరంలో మబ్బుల సంబరం. వాటి ఛాయా చిత్రాలే ఈ కొండలు. దిగివచ్చిన సెలయేళ్ళే ప్రవహించిన కన్నీళ్ళు. వాటిని మళ్ళించి గట్టు కట్టుకొని నదులుగా మలచుకొని డాన్ లూ రిజర్వాయర్లూ కట్టుకొని పంటపొలాల్ని పండించుకొంటాం.

కలత నిద్రలో కళ్ళ కాళ్ళు నిరిగి క్రక కళ్ళవుతాయి టకీ టకీ మని గడియారం అలారం చప్పడికి. అలారం గుక్కపట్టి ఏడ్చే పసిపాప.

సృశానం శవాన్నొక్కసారి వచ్చిచూచి సంతృప్తిగా వెళ్ళి పోతుంది. వార్లు నిండా పగిలిన మందుసీసాల గాజుపెంకుల ఎముకలు. ఎలుకలు చచ్చిన సినాయిలు వాసన. దుఃఖంలో విసర్గని తీసేస్తే అది మహాకావ్యంలో సర్గ. సర్పసరాల సావూహిక దాంపత్య పరిష్కంఠంలో కోరికలు పెనవేసుకొంటే. పాముల జడలల్లేవాడి చేతుల్నిండా పుట్టెడు విషం. విషాద కషాయంలో కాస్తంత టీ సాడుంతోబాటు నిమ్మరసం పిండితే ఓ చుక్క అది చక్కనిచుక్క అవుతుంది— ఆ జర్మన్ కన్య ముక్కు బేసరిలా ముఖం జేసిన్ లో మెరుస్తూంటుంది. లీల అవలీలగా చైతన్యం సొండుతుంది. సహజా ఓ సహజా!

అర్ధరాత్రి కూచుని ఎందుకీ రాయటం? అర్ధప్రపంచం నిద్రార్థభాగంలో కప్పకున్న చీకటి దుప్పటి నెండుకిప్పుడు లాగటం? కట్టేయండి రేడియోలు. ఇదే ఆఖరి శ్వాసల ప్రసారం. హాలీడే ఇన్ లో ఆఖరి డిస్కో అయిపోయింది. మొరిగి మొరిగి వీధికుక్క చచ్చిపడింది. కవిగాడి ఆఖరి ఆశ్వాసాంత పద్యం మృత్యువుచేత పట్టుకొచ్చిన ఆళ్ళ ర్యాంతకంతో ముగిసింది. చింపండి సర్వసంకలనాల పుటలు.

నేనున్నాననుకొన్నాను. ఉంటూన్నాననుకొన్నాను. ఉంటాన్నే ఇంకా అనుకొన్నాను. నిశ్శబ్ద నిశీధిలో మూలుగునై ముగిసాను. అమె

రికన్ సంగీతం అనన్యం. జబెన్ మెహతా తీగలు సాగినపుడు యామాదీ మెనిహాన్ ఊహలోకాల తీగలు సాగదీసినపుడు డ్రమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా రికార్డులో రవిశంకర్ తాళం వేసినపుడు బిస్మిల్లాఖాన్ లాటాకు నరాల బూరలు దారాలుగా ఊదినపుడు బీర్ లో బ్రాంధీ కలిపి ఆ గుండెగలో చచ్చిపడిన ఎలుకల్లా పాదాల్ని వెచ్చజేసుకున్నపుడు అలిసిన ఆత్మకు కూటికూర పొగడ్డర్ పులుముకున్నపుడు పుసులుకట్టిన కళ్ళ పుళ్ళలోకి బొద్దింకల విషాన్ని నిమ్మరసంలా పిండుకున్నపుడు గొంతులోకి కుంకుడుగాయి వేడికషాయాన్ని వొంపుకున్నపుడు ఆల్ఫ్ని పర్యతాలమీద ఎగురుతూ నా మరణ కాల శ్మేతవస్త్రాన్ని విమానం మీంచి విసిరేసినపుడు హీత్రూ విమానాశ్రయంలో సగమానం కప్పకున్న గవ్ బూట్స్ తొడుక్కున్న అమ్మకాల సుందరిని నా కళ్ళు కాళ్ళు అల్లి బిల్లి పరికిణీ అంచుల్లా తిరిగినపుడు—ఎప్పుడన్నా అప్పుడప్పుడు బతికిన గుర్తులు లీలగా మాయగా బేలగా.

కట్టేయండి కట్టేయండి రేడియోలు. కొట్టండి కొట్టండి గొడ్డళ్ళతో పగలకొట్టండి టీవీలు. పూడ్చిపెట్టండి పెట్టండి మీ కళ్ళ కేమెరాలు. పళ్ళ పీకేవాళ్ళు, దర్జాల దర్జీలు, మ్యూజియం కళాఖండా లని తుపాకుల్తో కాపలా కాచేవాళ్ళు, లిబర్టీ స్ట్రాట్యూ పాదాలకింద గొంతుకూచున్న దేశ తేశాల బానిసలు, భంగు నల్లమందు ఎల్ ఎన్ డి మరియు దానా బస్తాలు మోసేవాళ్ళు, చికాగో రహస్య నగర మఫియా ముతాల్ని సంరక్షిస్తున్న రక్షక దళాల దళారీల గుర్రాలు, ఫిలడెల్ఫి యాలో క్రాకిచ్చిన లిబర్టీ కన్ను, వాషింగ్టన్ లో ఒక చేయిచాచిన నల్లని చాకు, బయటకు పిండిన ఒక నీగ్రో నగ్న స్తనం, డాలర్లు స్టెర్లింగ్ లు యెన్నులు రూబుల్స్ ప్రాంక్ లు రూపాయిలు వేయేల అన్నీ అవన్నీ వాళ్ళూ వాళ్ళంతా మస్తై నుస్తై శవాల సృశానాల మంటల గోతులైపోవాలి. ఆకాశం ఒక్కటే వినుక్తంగా విశుద్ధంగా ఆశా శిశువుగా పసిపాపగా ఉండాలి.

నాకు సంగీతం వొద్దు. చిత్రశిల్ప కళాఖండాలొద్దు. బొక్కు లొద్దు బుక్కులొద్దు. ప్రార్థనలొద్దు ప్రాణాచారాలొద్దు. సమాజాలొద్దు సమాధులొద్దు. కాయిర్స్ ఒద్దు కాసిన్స్ వొద్దు.

మట్టే కావాలి. కన్నీళ్ళతో పిసికిన నల్ల రేగడి నేలేకావాలి. తడి బురదలో జారే బొటనవేలే కావాలి. గ్రాండ్ కాన్ఫస్ లోకి రాలి విరిగి ముక్కలైన విమాన విహంగపు చెక్క రెక్కలే కావాలి. కాలానికి అతీ తాన ఎప్పుడో చెప్తుంది అసలు వేదనా రహస్యం ఆ మిగిలిన బ్లాక్ బాక్స్ ఒక నల్ల కవిత!

* * *

విధ్వంసమైన బతుకుని ధ్వంస రచనచేసి బాగు చేసుకో వచ్చును. గడియారాన్ని నేలకేసి కొట్టినపుడు టైమ్ దానంతటదే కుదుటపడుతుంది. లక్షణాల విలక్షణత్వాన్ని అలక్ష్యంచేస్తే సామాన్యార్థ కాలు సిమిలిట్యూడ్స్ విడివడిపోతయ్. నిర్లక్ష్య నిర్లజ్జా నిగర్వాంధ కారంలో అన్ని చీకటిదారులూ కాంతి పుంజాలే.

మారుతీనగర్ పల్లంలో పక్కనే మురుక్కాలవ. ఆ గదిలో చీపురుండదు తుడవటానికి. గులాం గౌన్, ఖాదర్ మొహిద్దీన్ ల ఆతి

మానసిక సంస్కారాన్ని శుభ్రం చేసుకోవాలంటే బ్రూమ్స్టిక్ కల్చర్ ఖరీదు ఐదువందల రూపాయిలు. తలంటోసుకోవాలంటే అప్పటికప్పు డెల్లి అప్పేసి తెచ్చుకోవాలి నాలుగో ఐదో కుంకుడుగాయలు. మిట్ట మధ్యాహ్నమెప్పుడో నీళ్ళొచ్చిన తర్వాత ఎసట్లో బియ్యం వేసుకోవాలి. ఆ గదులకు తాళాలుండవ్ తలుపులుండవ్. అందుకనే పుస్తకాలుతప్ప ఎవరూ ఏమీ కొట్టెయ్యరు. పప్పెవరు బాగా ఉడికిస్తారు ఉప్పెవరు బాగా కసిం చేస్తారని పందాలు వేసుకొంటారీ పారిషియన్ పాయిట్స్. అవనత వదనంతో ఏ ఐదారంటికో ఉడుకుతుంది సూర్యుడి వొణ్ణం. ఈ అన్నం ఉడికి ఉడకగానే వెచ్చని గోరుముద్దలు తినిపిస్తారు తులసీ ఉషాయి. అడుక్కొచ్చో కొట్టెసో రహ్మాన్ కాలుస్తాడు సిగరెట్. ఆ పొగని తీగలు లాగుతూ నేనూ రెండున్నర దమ్ములు లాగుతాను.

చలం ఇంకా జీవిస్తూన్న ఈ నేలమీదే ప్రేమల, పెళ్లిళ్ల సాఫల్య వైఫల్యాల భయాలు. ఆనందాన్ని భరించటం ఎంత బాధో నేను సోదాహరణాత్మకంగా నవ్వుతూ చెప్తాను. వాళ్లందరూ ఏడవ బోయి కూడ చిర్చగవులు చించిస్తారు. క్రమీణా చీకటి రాలుతూం

టుంది గదిపైన అల్లుకున్న బూజు బురుజుల్లోంచి. ఎవరి తల వాళ్లే అంటుకోవాలి. ఎవరి నెత్తి వాళ్లే కొట్టుకోవాలి. ఎవడిపళ్లెం మాత్రం వాడు కడగకూడదు. చేతులే అన్నపు పళ్ళాలు.

'కాళ్ల' వేసిన మార్క్స్ చిత్రపటం అలమూరలో అడ్డంతిరిగి పడుకొంటుంది. మార్క్స్ గడ్డం రోజురోజుకీ పెరుగుతూంటుంది. సంశయాల సాలీళ్లను విదల్పాలంటే ఐదువందల రూపాయిలు కావాలి. మల్లీశ్వరి సినిమా చూచొచ్చిన తర్వాత కూడ మనుషులు మౌనం పాటించరు. నవ్వనూ నవ్వరు. తుఫాను వేడికి కొట్టుకుపోతూన్న గాలిలో మధ్యాహ్నం ఒక్కటే మౌనంగా ఉంటుంది.

చీకటడిన తర్వాత లైట్ లేకుండ సైకిల్ తొక్కితే దొంగలు పట్టుకొని ఎర్రని బుట్టల్లో నాలుగు రోజులు అలా ఉంచేస్తారు. స్మశానంలో సైకిల్ తొక్కుతూన్నప్పుడు కూడ లైటెందుకు? కొరివి దయ్యాలు ఎర్రటోపీలు పెట్టుకొని ఆగాగు అంటాయ్. రాయని కవి తలు నాలుగో ఐదో జేబులో పెట్టుకొని వచ్చేస్తాను రాత్రికి యింటికి మారుతీనగర్ డాన్నించి.

హా వి స్సు లు గా...

శ్రీ కె. వి. ఎన్. రాఘవన్

అంతరిక్షంనుండి నాతో జారిన నక్షత్రాలు కొన్ని
 తమను తాము మరచి
 చుట్టూ చీకటి తెరలు దించుకొని
 దివిజ భాగీరథీ స్రోతస్సును
 మురికి కాలువల్లోకి మళ్లిస్తున్నాయి
 ద్యావా పృథ్వీలమధ్య
 బిందువుకు వ్రతానికి మధ్య
 అనుభవానికి కావ్యానికి మధ్య
 నేను నిర్మిస్తున్న సువర్ణ సేతువును
 ప్రాణం పోసుకున్న రాక్షసత్వం
 కూల్చివేయాలని చూస్తుంటే
 భగ్గుమన్న మహా సంకల్పాన్ని చీల్చుకొని
 ప్రభవిస్తున్నారు
 శార్ఙ్గనందక సుదర్శన గదాంశులు
 సితాంబోద మూర్తులు, రుద్రులు వీరభద్రులు
 ఒక్కొక్కరు
 సహస్ర శిర్షులు సహస్రాక్షులు సహస్రబాహులు
 హృదయ కుసుమాలు వెదజల్లి

పూర్ణ కుంభంతో స్వాగతం పలకండి
 సత్యంకల్ప జనిత తేజశ్చక్రాలు
 దిగివస్తున్న దేవతలకు మహాయుధాలు
 సరళ రేఖను సుందర వృత్తంగా మారుస్తూ
 హిమాలయాన్ని మహోదధితో కలుపుతున్న
 మహాయజ్ఞానికి
 అలసత్వపు గూళ్లను చెదరగొట్టి
 హావిస్సులుగా కదలి రండి
 నాకు తెలుసు :
 దివిజ రాక్షస మహాసంగ్రామంలో
 అగ్ని మూర్తుల కపజయం లేదని
 నాకు తెలుసు ! ఒకనాటికి
 ధాత్రిపై శరజ్యోత్స్నామృత వర్షం కురుస్తుందని
 మధుర మనోజ్ఞ ప్రసన్న మూర్తులు
 ధాత్రిని పాలిస్తారని
 అంతవరకు నేను
 ప్రజ్వలిస్తున్న మహాసంకల్పాన్ని
 అశాంతిగా తిరిగే అగ్ని నక్షత్రాన్ని.